

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-GRAVENHAGE

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk	datum
		VD. 2007/2885	12 december 2007
onderwerp		doorkiesnummer	bijlagen
Stand van zaken AI-uitbraken in Europa			

_____ Geachte Voorzitter,

Door middel van deze brief stel ik u op de hoogte van de laatste stand van zaken, en de door mij genomen maatregelen, met betrekking tot uitbraken van vogelgriep (Aviaire Influenza, AI) in het Verenigd Koninkrijk (VK), Roemenië en Polen.

1. Stand van zaken uitbraak vogelgriep Europese Unie

Verenigd Koninkrijk

Op 13 november 2007 werd in het VK een uitbraak van hoogpathogene vogelgriep (type H5N1) bevestigd op één bedrijf op de grens van Norfolk en Suffolk (aan de oostkust). Het betrof hier een biologisch kalkoenbedrijf met vrije uitloop (5.000 dieren). Tevens werden op deze locatie 1.118 eenden en 410 ganzen gehouden. Het bedrijf ligt in hetzelfde gebied waar afgelopen februari ook een besmetting met hoogpathogene H5N1 werd vastgesteld op een kalkoenbedrijf.

De Engelse autoriteiten hebben na de verdenking en bevestiging meteen alle noodzakelijke maatregelen genomen die volgens de Europese Unie (EU) verplicht zijn. Het gaat hier onder andere om het ruimen van besmette dieren, het instellen van een beschermingsgebied van 3 kilometer en een toezichtsgebied van 10 kilometer. Om het toezichtsgebied heen is tevens een buffergebied ingesteld waarvoor vervoersbeperkingen en een afschermplicht gelden. De eigenaar van het besmette bedrijf is tevens eigenaar van vijf nabij gelegen bedrijven. Deze bedrijven zijn door de autoriteiten tevens aangemerkt als gevaarlijke (contact)bedrijven en zijn derhalve ook preventief geruimd. Een van deze contactbedrijven bleek later ook geïnfecteerd te zijn.

De testresultaten op de besmette bedrijven in het VK geven aan dat het virus gerelateerd is aan het virustype dat eerder dit jaar in Tsjechië werd aangetroffen, maar afwijkt van het virustype dat eerder dit jaar in het VK werd aangetroffen op een kalkoenenbedrijf. Tot op heden geven de epidemiologische onderzoeken geen indicatie dat de infectie is geïntroduceerd via geïmporteerd pluimvee of pluimveeproducten. Aangezien het eerste getroffen bedrijf dicht bij een meer ligt in een gebied waar wilde vogels veel voorkomen, kunnen wilde vogels vooralsnog niet worden uitgesloten als mogelijke bron van infectie. Echter, er is tot op heden nog geen H5N1-infectie of verhoogde sterfte vastgesteld in wilde vogels.

Roemenië

Op 28 november 2007 werd in Roemenië tevens een uitbraak van hoogpathogene vogelgriep (type H5N1) bevestigd. Het handelt hier om een uitbraak op één kleinschalig bedrijf ("back yard flock") in Murighiol in de provincie Tulcea met 56 kippen en 24 eenden. Inmiddels zijn door de Roemeense autoriteiten alle dieren geruimd en is een 3-kilometer beschermingsgebied en een 10-kilometer toezichtsgebied ingesteld.

Polen

Op 1 december 2007 werd in een derde lidstaat van de EU een uitbraak van hoogpathogene vogelgriep (type H5N1) bevestigd. Het gaat om een uitbraak op twee kalkoenbedrijven (respectievelijk ongeveer 1.085 en 3.520 dieren) in Polen in de omgeving van Brudzen nabij de stad Plock (ten noordwesten van Warschau). De maatregelen die de Poolse autoriteiten genomen hebben, zijn vergelijkbaar met de maatregelen die genomen zijn naar aanleiding van de uitbraken in het VK en Roemenië. Dit betekent dat de dieren van beide bedrijven inmiddels zijn geruimd en dat een 3-kilometer beschermingsgebied en een 10-kilometer toezichtsgebied zijn ingesteld. Inmiddels is op 4 december een derde besmet bedrijf vastgesteld. Het betreft een backyard flock met 15 dieren gelegen in het reeds eerder ingestelde beschermingsgebied.

2. Europese maatregelen

Richtlijn 2005/94/EG beschrijft de maatregelen die ingaan bij een uitbraak van HPAI bij gehouden pluimvee in een lidstaat. Binnen de EU zijn tevens afspraken gemaakt over de intracommunautaire handel in pluimvee en pluimveeproducten bij een AI-uitbraak. Op basis van en ook in aanvulling op de richtlijn stelt de Europese Commissie tijdens een AI-uitbraak EU-beschikkingen vast waarin maatregelen staan ter voorkoming van verspreiding van de ziekte. In deze beschikkingen verbiedt de Commissie onder andere de intracommunautaire handel in levend pluimvee, en andere gehouden vogels, broedeieren, consumptie-eieren, pluimveevlees en pluimveevleesproducten en levende producten zoals sperma voor het hele land of vanuit een gebied rond de uitbraak. De EU-maatregelen treden voor een belangrijk deel automatisch in werking via implementatiebepalingen die zijn opgenomen in de nationale wetgeving over internationale handel in levende dieren en dierlijke producten (Regeling veterinaire rechtelijke voorschriften handel dierlijke producten en Regeling handel levende dieren en levende producten).

3. Nederlandse maatregelen naar aanleiding van de uitbraken in de Europese Unie

Naar aanleiding van de uitbraken heb ik voor elk van de drie bevestigde uitbraken aanvullende nationale maatregelen genomen. Concreet betekent dit dat ik voor transporten uit het VK, Roemenië en Polen direct na bevestiging van de uitbraken een extra reiniging en ontsmetting bij terugkomst in Nederland voor transportauto's, waarmee in het betreffende land levend pluimvee of broedeieren zijn vervoerd, verplicht heb gesteld. Tevens heb ik na elke bevestiging meteen de commerciële pluimveesector en hobbypluimveehouders ingelicht en hen opgeroepen extra voorzichtig te zijn in hun contacten met de getroffen landen en alert te zijn op verschijnselen van AI.

Per specifieke uitbraak heb ik de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA) opdracht gegeven om alle risicovolle (transport)contacten, die gedurende een periode van zes weken voorafgaande aan de bevestiging van de uitbraak van en naar het betreffende geïnfecteerde land hebben plaatsgevonden, te traceren en waar nodig te controleren. Tot op heden zijn uit deze tracering geen indicaties voor een mogelijke AI-besmetting in Nederland voortgekomen.

Ten aanzien van de uitbraak in het VK is het aanvullend van belang te melden dat de VWA, naar aanleiding van de verhalen in de media dat de besmetting mogelijk uit Nederland afkomstig was, pro-actief een bedrijf (broederij) dat kuikens levert aan het VK heeft bezocht. De uitkomstpercentages van de broedeieren lieten geen enkele afwijking zien en de administratie van het bedrijf was in orde. Inmiddels is zowel door het besmette bedrijf in het VK als door het Britse Department for Environmental, Food and Rural Affairs (DEFRA) bevestigd dat er geen verband bestaat met Nederlands pluimvee.

Volledigheidshalve wil ik er ook op wijzen dat er in Nederland, naast de maatregelen die worden ingesteld in reactie op actuele uitbraken in andere lidstaten, eveneens gebruik gemaakt wordt van monitorings- en “early warning”-technieken om de AI-situatie zo goed mogelijk te volgen.

Early warning en monitoring

Nederland kent sinds 2003 een “early warning”-systeem hetgeen erop gericht is AI in een vroegtijdig stadium te ontdekken en daarmee verspreiding bij een eventuele besmetting te beperken. Hierbij dienen veehouders en dierenartsen verschijnselen bij pluimvee die mogelijk kunnen wijzen op een hoog- of laagpathogene AI-uitbraak te melden. Behalve genoemd meldingssysteem kan de dierenarts of de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD) ook cloaca- en keelwabs nemen van pluimvee dat is aangeboden voor sectie en door het CIDC laten onderzoeken op AI.

Daarnaast worden, naast het “early warning”-systeem, alle commerciële pluimvee-bedrijven al minimaal 1 maal per jaar bemonsterd waarbij het bloed wordt onderzocht op het voorkomen van AI. De risicogroepen, zoals het pluimvee met vrije uitloop en de kalkoenen, worden zelfs 3 tot 4 maal per jaar bemonsterd. Deze monitoring geldt onder andere als vangnet voor infecties die eventueel niet via het “early warning”-systeem zijn gemeld. Tot nu toe is er in 2007 geen vogelgriep onder het gehouden pluimvee gevonden.

Aanvullend worden, via een netwerk van ornithologen, eendenkooikers, ganzenflappers en vogelaars, jaarlijks ongeveer 14.000 levende wilde vogels en 3.000 dood gevonden vogels verzameld en onderzocht op AI. Tot nu toe zijn er voor 2007 geen wilde vogels besmet met H5N1 in Nederland gevonden.

3. Tot slot: context voor Nederland

Concluderend merk ik op dat de voornoemde uitbraken aangeven dat ook voor Nederland waakzaamheid nog steeds geboden is. Dit komt nog nadrukkelijker in beeld omdat er in Zuid-Nederland in de pluimveehouderij de ziekte ILT (Infectieuze Laryngotracheïtis) heerst. Deze ziekte is niet bestrijdingsplichtig voor de overheid, maar de verschijnselen van deze ziekte kunnen lijken op die van vogelgriep (zoals verhoogde sterfte).

Datum   Kenmerk
13 december 2007   VD. 2007/2885

Vervolgblad
4

Ik heb de pluimveesector dan ook opgeroepen om extra waakzaam te zijn en om verhoogde sterfte bij pluimvee te melden aan het AID-dierziektemeldnummer, zoals beschreven staat in de Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten en zoönosen en TSE's ("Transmissible Spongiform Encephalopathies").

Naar aanleiding van de uitbraken van vogelgriep dit jaar in Europa, onderzoek ik momenteel ook de mogelijkheden om in Europees verband een bredere epidemiologische analyse van de recente AI-uitbraken te initiëren. Een dergelijke analyse is mijns inziens nodig om de huidige uitbraken beter te leren begrijpen en daarmee in de toekomst nog beter voorbereid te zijn op eventuele nieuwe uitbraken.

DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUUR EN
VOEDSELKwaliteit,

G. Verburg